

לעילוי נשמת ה' אברהם יוסף שמואל אלטר בן ה' טוביה ז"ל

# תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication  
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת מטות / מסעי - מפרכים חודש אב

Shabbos Parshas Matos / Ma'asay

כ"ו תמוז תשס"ג - July 26, 2003

הדלקת נרות שבת - 8:02 (Monsey, NY) שקיעה/יום השבת - 8:19  
זמן קריאת שמע/מ"א - 8:48 ~~~~ צאת הכוכבים/מערב - 9:07  
זמן קריאת שמע/הגרי"א - 9:24 ~~~~ צה"כ/לשיטת רבינו תם - 9:31  
ימי שמדליק מוקדס, אין לאחר מזמן עצם קבלת השבת (משיאמר מזמור שיר)

## מדעת עליון

נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים אחר תאסף אל עמך וגוי (לא-ב)

פרש"י ז"ל אע"פ ששמע שמיתתו תלוייה בדבר, עשה בשמחה ולא איחר עכ"ל. הנה הכתוב מודיענו שבחו של משה רבינו, שמיד כשנצטוו לו הקב"ה על המלחמה הזו, לא נתרשל כלל וכלל וצוה מיד לישראל שייחלצו למלחמה, אע"פ שמוותו היה תלוי במלחמה זו, שבגמר המלחמה היה עומד למות ולא היה איכפת לו ובלבד לקיים את צווי השי"ת.

ומבאר הגמ"ר יצחק מאגריסו זצ"ל, בסי' מעם לועז, שאע"פ שלא נתרשל משה בכלל על מלחמה זו, מ"מ היתה לו צער גדול מקודם. דחשב משה בלבו דאחרי כל הגדולה שנתן לו הקב"ה בחייו - היה שליט בים סוף, והביא על המצריים העשר מכות, ועלה למרום לקבל התורה, וכיוצא ב - אמנם כשאירע מעשה זמרי שזנה עם המדינית והמגפה שמתו כ"ד אלף מישראל, התחיל משה לבכות כיון דלא ידע מה לעשות כדי להנקם במדינים, והיה מתעצב בלבו דהכיר שעוד מעט יעזוב את העולם. לכן, אמר לו הקב"ה "נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים אחר תאסף אל עמך" - כלומר, אתה נעצב על שלא נקמת במדינים, חייך שאין אתה נפטר מן העולם עד שתנקום נקמת בני ישראל, ותראה בנקמת אויבך. מיד הלך משה ולא איחר כלל, דאז היה בלעם הרשע במדין כדי לקבל שכר על שנפלו בעצתו כ"ד אלף מישראל, ורצה משה להנקם בו יחד עמהם. לכן, הלך בשמחה ולא איחר משה למלחמת מדין אע"פ שמיתתו היתה תלוייה בזו.

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאותם וכו' (לג-א)  
בענין המסעות שקשרם הכתוב ביציאת מצרים, הנה יציאת מצרים נזכרת

ותהיינה מחלה תרצה וחגלה ומלכה ונעה בנות צלפחד לבני דדיהן וגוי (לו-יא)

Rashi points out one of the unique aspects that we find at the end of *Sefer Bamidbar*. The *Torah* lists the daughters of Tzelofchad. "According to their seniority, one over the other in years .... While throughout scripture it enumerates them according to their wisdom to inform us that they were equivalent to each other." However, the understanding of why in every other case where the daughters are mentioned they are listed according to their wisdom as opposed to here when they are recounted by their ages, is not readily understood or explained. Why, indeed, did the *Torah* make an exception here and list them according to their ages?

R' Shlomo Zalman of Vilna ZT"l answers as follows: The *gemara* (בבא בתרא קי"ט:) relates that Tzelofchad's daughters did not get married until they were much older. Even the youngest daughter of Tzelofchad did not marry until she was forty years old. Of course, before they were married it was not proper for the *Torah* to talk about them and mention their ages. Therefore, earlier, when the *Torah* discusses their situation, they are listed according to their wisdom. But at the end of *Sefer Bamidbar*, when they had already become married, as the *Torah* states, "The daughters of Tzelofchad became wives to their father's brothers" - thus, the *Torah* has no compunctions about listing them in the order of their ages.

Sometimes it happens that a *shidduch* will be wrecked because one side will claim that the girl is too old or the boy is too young, or vice versa. The *Torah* clearly implies that after the wedding, the age of the bride or groom is irrelevant!

## הוא היה אומר.....

A Modern Day Behavioral Pundit once said:

"The paradox of our time in history is that we have taller buildings, but shorter tempers; wider freeways, but narrower viewpoints; we buy and spend more, but have and enjoy less; bigger houses and smaller families; more conveniences, but less time; we have more degrees, but less sense; more knowledge, but less judgment; more experts, but more problems; more medicine, but less wellness!"

R' Avrohom Shmuel Binyomin Sofer ZT"l (Ksav Sofer) would say:

"We must concern ourselves and be wary, less with those people that totally deny *Shabbos*, and more with those who accept *Shabbos* and desecrate it!"

R' Nachman of Breslov ZT"l would say:

"Tears open up the gates of Heaven: song breaks down its walls!"

THIS ISSUE SPONSORED BY OUR DEAR FRIENDS MR & MRS ELI GRUEN

For all inquiries and חערות, please call 845-821-6200 or E-mail: TorahTavlin@aol.com

He moved closer and gazed into his eyes. He then whispered softly, "If you join us, I guarantee you a brilliant future."

The words were repeated by the general in a surreal state of shock. After a moment, though, he recovered and said gruffly, "A brilliant future awaits me in the Czar's army, too." R' Shmuel gently shook his head. "Send away your men and we can talk." Amazingly, the general turned around and sent his battalion away. The *Rosh Yeshiva* took him to a corner and spoke with him for one hour.

That day, a new student joined the *yeshiva*, a student who participated in all the *yeshiva's* wanderings. He later became the *Rosh Yeshiva's* brother-in-law and loyal assistant in the administration of the *yeshiva*. In a latter-day version of *Reb Yochanan* and *Resh Lakish*, **R' Yosef Glick ZT"L HY"D**, emerged as one of the great *gedolim* of Lithuania and was appointed as the rabbi in the city of Telichen. He died *Al Kiddush Hashem* together with the rest of that city on the day after *Tisha B'Av*, 5701. May *Hashem* avenge his blood.

#### TORAH GEMS

ואשה כי תדר נדר לה' .... וה' יסלח לה כי הניא אביה אותה וגוי (ל-ד,ו)

A husband has the right to annul his wife's vows if she makes a vow that will affect their relationship negatively. Rashi describes the following case: "*When a woman took a nazirite vow (no wine, haircuts, becoming defiled from the dead) and her husband annulled it for her. She was unaware that it was nullified and she violated her vow by drinking wine and becoming impure from the dead. She needs forgiveness even though her vow had been annulled.*" The woman is being told that she needs atonement and forgiveness for merely intending to commit a transgression. The fact is that she did not violate any vow, since her husband had annulled it. Why does it matter, now, if she was unaware of his annulment or not?

**R' Boruch Leff Shlit'a** explains that we derive from here a fundamental lesson for Jewish living: Actions are what count, not merely thoughts. If you think about murdering someone but never actually do anything, then you've done nothing wrong. But if you make concrete plans to kill: you prepare the weapon, the getaway, and the alibi, but the gun is broken and the shots are not fired, then while it is true that you haven't murdered anyone, you will still be prosecuted for attempted murder. *Hashem* will not take evil intentions into account if they were not carried to fruition, only if the evil intention remained solely in the realm of thought. But if any solid and definitive actions were taken to bring the evil to its realization, the perpetrator needs forgiveness and atonement. Whether in sin or even in the performance of *mitzvos*, actions are what count, not merely thoughts.

חמישים פעמים בתורה, ומובא בזהר הקדוש שהרמז לזה היא שבני ישראל יצאו ממצרים במ"ט שערי טומאה ונכנסו בשעת קבלת התורה לני שערי בינה. וכמו כן ישנן חמישים שבתות בשנה, שבכל שבת נפתח אחד משערי בינה. ולכן, היו במדבר חמישים מסעות - מ"ב הנמנים בקרא, ועוד ח' מסעות כשחזרו לאחוריהן כמו שפרש"י - נמצא שהכל ביחד היו חמישים.

ויתכן לפי"ז, כתב האדמו"ר מגור, הרה"ק יהודה ליב אלתר זצ"ל, בעל השפת אמת, שזה המסע האחרון בעבר הירדן היה נגד שער הנו"ן של שערי בינה. דלפי משאחז"ל שנמסרו למשה רבינו נ"י שערי בינה חוץ מאחד, כמו דכתיב "ותחסרהו מעט מאלקים", א"כ במסע זה שהוא המסע האחרון של בני ישראל, כתוב בתורה המעשה של בנות צלפחד, שנעלם הדין ממשה רבינו. וזהו הרמז בקרא "ויקרב משה את משפטן לפני ה'" (פנחס כז-ה) - ותיבת "משפטן" עם נו"ן ארוכה, לרמז שהיה זה בשער הני של שערי בינה, ומשום זה נעלם ממשה רבינו. ואפ"ל גם, שבזו הבחינה עברו ישראל את הירדן, ובקיעת הירדן היתה בעשור לחודש ניסן, שהיא בחינת שבת הגדול, והוא השבת הנו"ן של שבתות השנה.

#### מעשה אבות.... סימן לבנים

החלצו מאתכם אנשים לצבא ויהיו על מדין לתת נקמת ה' במדין וגוי (לא-ג)

During the First World War, the Russian government made an unofficial policy of falsely accusing the Jews of spying on behalf of the German enemy. Among many of their outrageous charges, they claimed that the strings of the *eruv* that was used in many cities with nominal Jewish populations, were in fact secret telephone wires, and the *tefillin* that each Jew put on in the morning, were communication devices that were employed during *davening*. As a result of these charges, they began instituting a process of "ethnic cleansing" - every fifty kilometers that was traversed, the Jews were to be expelled. A unit of cruel Cossacks were drafted for this purpose and amongst them were some non-religious Jews who had joined as well.

When the Cossacks arrived in the city of Berditchev, their first order was for the Jews of the city to leave at once. The terrified residents scurried about, however, the order never made it into the *Beis Medrash* of the famed *Berditchever Yeshiva*, where hundreds of students studied with great diligence and enthusiasm. Suddenly, the door of the *yeshiva* broke open and a band of Cossacks appeared at the doorway. The officer in charge came forward and shouted, "Who's in charge here?"

**R' Shmuel Weintraub ZT"L**, the *Rosh Yeshiva*, stepped forward from his place reverently. Looking squarely at the general, he perceived that this Cossack looked somewhat different. After a moment, he recognized that the man standing opposite him was in fact a תינוק שנשבה - a Jew who was raised as a Cossack.